

KVINDER i Musik

nyhedsbrev

oktober 2004

Det Kgl. Danske Musikkonservatorium, biblioteket
Niels Brocks Gade 1, 1574 København V. Tlf: 33 69 22 46

NYHEDSBREV

Her kommer nu udmelding om efterårets koncerter, som indledes på årets "Spil Dansk Dag" den 28.10 med

Kvindes Toner

**Wärme-Kvartetten i samspil med
Chris Poole & Marietta Wandall Duo**
torsdag den 28. oktober kl. 17 i

Kulturhuset, Møllegade 7, 2200 Kbh. N
Ved denne koncert præsenteres såvel ny kompositionsmusik som ny rytmisk musik. *Wärme-Kvartetten* opfører bl.a. værker af *Birgitte Alsted* og *Irene Becker* og har også en uropførelse på programmet, nemlig "*Gulspurvøens sange*" med såvel musik som tekst af *Marietta Wandall*. Efterfølgende spiller duoen *Chris Poole, fløjte* og *Marietta Wandall, klaver* egne kompositioner med udgangspunkt i moderne jazz. De karakteriserer selv musikken som "kraftfuld, men også lyrisk og drømmende, med afstikkere til såvel klassisk musik som folkemusik".

Efter koncerten er der mulighed for at deltage i en debat om Spil Dansk Dagen. Entré kr. 50,-/gratis for medlemmer af Kvinder i Musik.

Efterårets følgende 2 koncerter foregår i samarbejde med Musikhistorisk Museum:

Sange af kvindelige 1900-tals komponister

**Kristine Becker-Lund, sopran
og Berit Juul Rasmussen, klaver**
søndag den 21. november kl. 14
Musikhistorisk Museum, Åbenrå 30

På programmet står sange af bl.a. *Cécile Chaminade, Alma Mahler* og *Hanne Ørvad*. Éntre kr. 75,-/gratis for medlemmer af Kvinder i Musik. Evt. billetbestilling på 33 11 27 26. Der er adgang til museets samlinger fra kl. 13.

Klavermusik af kvindelige 1900-tals komponister

Hanne Bramsen Buhl, klaver
søndag den 5. december

Musikhistorisk Museum, Åbenrå 30

Musik af bl.a. *Birgitte Alsted, Ruth Crawford, Juliana Hodkinson* og *Gudrun Lund*.

Entré kr. 75,- /gratis for medlemmer af Kvinder i Musik. Evt. billetbestilling på 33 11 27 26. Der er adgang til museets samlinger fra kl. 13.

Så er det allerede nu værd at notere sig, at vores første koncert i 2005 er en videreførelse af *Temarække: Kvindelige sangskrivere*, hvor vi sætter fokus på **Christina Englund**, ung forfatter, sangskriver, retorikstuderende m.m. Det bliver givetvis et spændende møde med Christina Englund, som tilmed er "bog-aktuel" lige nu, idet hendes seneste roman "På den sikre side" blev udgivet på Gyldendals Forlag i september 2004. Koncerten foregår i **Krudttønden på Serridslevvej lørdag den 15. januar 2005 kl. 21.**

Vi vil i også gøre opmærksom på flg. arrangementer:

**Søndag den 24.10.2004 kl. 16 på
Allerød Musikskole, Lyngesvej 198,
Allerød,**

**Tirsdag den 26.10.2004 kl. 20 i
Amager Kulturpunkt, Øresundsvej
6, Kbh. S og**

**Søndag den 31.10.2004 kl. 16 i
Dronninggårdsskolens Festsal,
Rønnebærvej 33, Holte**

3 koncerter med *Nordsjællands Symfoni-
orkester, Kastrup Kammerkor* og *Gl. Holte*

Koret under ledelse af den russisk-danske dirigent *Esther Bobrova Lange*. På programmet står "Johannes af Damaskus" af den russiske komponist Sergej Ivanovitj Tanejev (1856-1915) med tekst af A. K. Tolstoj, et værk, der hermed for første gang opføres i sin helhed i Danmark. Ved koncerterne spiller orkesteret endvidere ouverturen til Borodins opera "Fyrst Igor" samt Dvoráks "4 slaviske danse". Billetter koster 75 kr. og kan købes ved indgangen.

Fredag den 5. november kl. 20:30 spiller Chris Poole og Marietta Wandall Duo i Dannerhuset i forbindelse med "Dannerhuset 25 år", som fejres med en lang række aktiviteter i perioden 2. - 6. november 2004.

Der er officiel åbning ved social- og ligestillingsminister Eva Kjer Hansen *tirsdag den 2. november kl. 17:00*. Program for hele arrangementet findes på www.dannerhuset.dk

Lørdag den 6. november er der koncert med kvinde-brasbandet **Babes'n'Brass Supreme Band Deluxe** i Sankt Annæ Gymnasiums sal, Sjøelør Boulevard 135, Valby. Orkesteret er med i konkurrencen om danmarksmesterskabet for brass bands og er programsat til ca. kl. 19. For endelige tider se www.daonet.dk.

Nye cd'er.

Chris Poole har netop udgivet en ny cd *Waterlights* sammen med guitaristen *Kasper Søeborg*. Udgivelsen rummer 10 nye instrumentalnumre inden for rytmisk kammermusik "med elementer af moderne jazz og world music med improvisation som gennemgående element". Cd'en er resultatet af flere års samarbejde som fløjte/guitar duo. Gå ind på www.chrispoole.dk, hvor der er mulighed for såvel at lytte til musikken som at bestille cd'en.

Hanne Rømer, komponist, sanger, saxofonist m.m. er ligeledes cd-aktuel med *Everything You Wanna Know About Spring* (Amanda Music 04001). Ud over musikken rummer cd'en en fin lille kunstbog med illustrationer af *Milan Drews*. For flere oplysninger se Hanne Rømers hjemmeside www.amanda-music.dk.

Også **Pernille Bévort**, saxofonist og komponist, er ude med ny cd *My shop*

med sin oktet og egne kompositioner og tekster (Cope Records 088).

Kort nyt.

Pia Rasmussen, pianist, komponist m.m. har her i 2004 komponeret musik til endnu en film produceret af *Katrine Borre*, nemlig dokumentarfilmen "Korrespondenten", som følger journalisten *Lasse Ellegaard* på rejse i Mellemøsten.

Susanna Mälkki, finsk dirigent, stod i spidsen for DR Radiosymfoniorkestret ved torsdagskoncerten i Danmarks Radio 14.10.04. At det føltes som en sjælden oplevelse at se en kvinde på podiet blev bekræftet ved læsning af aftenens program: "Det er kun anden gang i DR Radiosymfoniorkestrets historie, at der står en kvinde på podiet til en torsdagskoncert. Men det er længe siden sidst! Den første var den franske 'legende' Nadia Boulanger, der besøgte Radiohusets Koncertsal 6. marts 1958."

Susanna Mälkki er i dag en af de mest efterspurgte unge nordiske dirigenter. Hun dirigerer i oktober 2004 Den finske Nationaloperas opsætning af Kaija Saariahos "L'Amour de Loin" i Helsingfors, hvor hun tager over efter Esa-Pekka Salonen, der i den forbindelse i et interview i Hufvudstadsbladet 9.9.04 udtaler "Hon är en av toppnamnen i dag och har dirigerat Kaijas musik tidigare, hon var för mig ett självklart val till efterträdare."

Susanna Mälkki kommer tilbage til København i foråret 2005, hvor hun skal dirigere Det kgl. Kapel i Operahuset på Holmen.

Om torsdagskoncerten skrev Jan Jacoby i sin anmeldelse i Politiken den 16.10.04 bl.a. "Susanna Mälkki skulle spænde vidt i dette program, som egentlig skulle være dirigeret af Michael Gielen, og hun gjorde det elegant. Vi kender hende som en skarp fortolker af ny musik, men hendes Haydn var herligt stram, fyndig og gennearbejdet med en egen barsk humor".

- - - - -

Tillykke til **Marilyn Mazur**, som har modtaget kr. 50.000 fra Edition Wilhelm Hansen med motivationen, at hun "igennem hele sit musikerskab har bibeholdt sin fulde originalitet og er en kilde til inspira-

tion for såvel landsmænd som -kvinder". Marilyn Mazur har i øvrigt netop udsendt cd'en *Daylight Stories* med sit orkester *Future Song*. (Stunt Record 04082)

Også tillykke til den danske jazzmusiker og komponist **Anne Mette Iversen**, som har modtaget en "cultural award" af The American Scandinavian Society i New York. Prisen tildeltes på baggrund af Anne Mette Iversens kunstneriske virke de seneste år dels som bassist i forskellige sammenhænge, dels som komponist og som bandleder for egne grupper og projekter.

Og til sidst i gratulationerne et tillykke til modtageren af *Mathildeprisen 2004*, som uddeles af Dansk Kvindesamfund. Prisen gik i år til journalist *Hanne Fokdal Barnekow* og *Karen Hallberg*, Dansk Kvindesamfund, begrundede valget således:

"Du får Mathildeprisen, fordi du har forstået at sætte fokus på køn i medieverdenen, og fordi du har stået bag en lang række radioprogrammer, der har været en fornøjelse at være lytter til. En anden grund til at vi valgte dig er, at du i snart 30 år har arbejdet enten med kønsperspektivet som emne – eller har haft det med i baghovedet, når du lavede radio- eller TV-produktioner. I de seneste år har vi bedst kendt dig fra P1-programmerne "Silikone" og nu "Slaraffenland".

Endvidere har du været vært på "Indblik" og programmedarbejder ved "Kulturnyt" og "Ladylike". Platform for Action blev et af værktøjerne fra FN-kvindekonferencen i Beijing i 1995. Platform for Action nævner kvinder og medier som et kritisk punkt. Her hedder det blandt andet, at det er vigtigt, at kvinder sikres adgang til at bruge alle medier og til at arbejde i dem – også som beslutningstagere. Platform for Action taler om at nedsætte en Media Watch Group og støtte forskning i integration af kønsperspektivet i medierne. Norge og Sverige har nedsat en Media Watch Group – men i Danmark har vi ikke fundet det nødvendigt! – Jeg vil gerne opfordre til, at der nedsættes en sådan gruppe, det vil være et absolut nødvendigt råd eller nævn.

Som så mange andre anbefalinger, der kommer fra FN, har vi i Danmark en ganske særlig evne til, at det nok er noget, andre lande burde leve op til, - men vi har da ikke noget problem!

Allerede i 1984, da EU hed EF, udsendte Kommissionen en rapport, hvori der blandt andet stod: "Med en højere andel af kvinder indenfor medier vil programmerne afspejle et

andet verdensbillede end det, der er baseret på et overvejende mandligt perspektiv". Desværre har kvinderne ikke fået en indflydelse, der gør, at vi er kommet til at se, læse eller høre om verden i et kvindeligt perspektiv.

Står det nu virkelig så elendigt til med kvinders repræsentation i f.eks. DR og TV2? Ja, det gør det. Er nogen i tvivl, så lav selv en lille undersøgelse i f.eks. nyhedsudsendelserne. Hvis man noterer køn, sekunder og emner, så vil resultatet vise, at mænd er med i ca. 5 gange så mange indslag som kvinder, og i de "tunge" emner bliver mænd interviewet, mens kvinder kan være heldige at være med, når det drejer sig om forbrug, børn og sygdom.

Mediernes syn på ligestilling og køn lader meget tilbage at ønske. Kritik bliver latterliggjort og fremstillet som mangel på humor, og kan dette argument ikke holde, så trækkes presse- og ytringsfriheden op af posen.

Mediernes syn på ligestilling og køn ændres ikke "overnight", men vi må ikke opgive at gøre noget ved emnet.".

Hanne Fokdal Barnekows takketale, som er ikke mindre interessant og oplysende læsning, kan findes på http://www.kvindesamfund.dk/mathil-detext/hfb/hanne_fokdal_barnekow_mottiv.htm

"Levende musik i børnehaven - evaluering af børnehavekonserter i Københavns Amt". Rapporten, som er udarbejdet af musiketnolog *Eva Fock* og udgivet af Kulturrådet for Børn, Levende Musik i Skolen samt Center for Kulturpolitiske Studier, Danmarks Biblioteksskole i juni 2003, kan downloades fra www.boernekultur.dk

I **Nyhedsbrev nr. 3 fra Kunststyrelsen**, som kan ses på Kunstrådets hjemmeside www.kunstraadet.dk, findes blandt meget andet en oversigt over 2004-uddelingen af Statens Kunstfonds 3-årige arbejdsstipendier samt musikfagudvalgets uddeling for 2004.

Her vil vi også gøre opmærksom på tidsskriftet **Kulturkontakten september 2004 med tema: køn og kunst**, som fås gratis (i papirform) fra Kulturministeriet, tlf. 33923370.

Det er i den grad relevant læsning - også selvom det alene er den bildende kunst og litteraturen, som er sat under lup af *Elisabeth Møller Jensen, direktør for KVINFO* og *Erik Steffensen, professor ved Kunstakademiet*.

Vi efterlyser tilsvarende analyser for musikområdet som underlag for vores arbejde!! Hvis der skulle være medlemmer, som har lyst til at være aktive m.h.t. at "få sat tal på musikken", må I endelig kontakte os, adresse findes på sidste side. Statistikker er nu engang et særdeles nyttigt værktøj, som vi har brug for i vores arbejde!

Nyt fra Norden.

Ved koncert med "Nordic Voices" under Oslos festival "Ultima" for ny musik - se www.ultima.no - fik komponisten *Cecilie Ore* overrakt Arne Nordheim-prisen på 210.000 kr. En fornem tildeling!

- - - - -

I Sverige findes den politiske vilje hos regeringen til at ændre de bestående kønsmagtstrukturer i samfundet via lovgivning - modsat herhjemme! I princippet skal alle områder sættes under lup i Sverige, de kunstneriske ikke undtaget.

Det argument, vi oftest møder herhjemme i debatten om den beskedne repræsentation af kvindelige kunstnere i enhver sammenhæng (se bl.a. *ovennævnte nummer af Kulturkontakten!*), nemlig: **at det alene er kvalitet og ikke kønnet, der er baggrund for skævhederne**, kan ikke accepteres som den endegyldige sandhed! Analyser af områderne afdækker en anden virkelighed!

Derfor er det værd at holde øje med, hvad der nu sker efter konferencen "**Vems Röst? Vilken Musik? Et seminarium om kön, makt och skapandeprocesser i musikliv och musikutbildningar**", som blev afholdt 30.-31.1.04 på Musikmuseet i Stockholm (kort omtalt i Nyhedsbrev februar 2004).

I seminariet var, som det fremgår af det følgende, bl.a. kulturdepartementet repræsenteret, hvilket førte til, at musik-

ken blev medinddraget i det udvalg, der ellers alene skulle beskæftige sig med scenekunsten i form af teater og dans. Allerede den 25. marts 2004 udsendte kulturdepartementet denne pressemeddelelse med overskriften

"Genuskommitté för scenkonsten":

"Regeringen har idag beslutat att tillsätta en kommitté för jämställdhet inom scenkonstområdet.

Huvuduppgiften för kommittén är att lämna förslag till hur ett jämställdhets- och genusperspektiv kan bli en obestridd och påverkande kraft inom scenkonsterna teater, dans och musik. Utgångspunkten är att både kvinnors och mäns erfarenheter, kunskaper och värderingar skall tas tillvara för att berika och påverka utvecklingen inom området. I uppdraget ingår att analysera dagens situation och lämna förslag till förändringar. Kommittén skall arbeta utåtriktat och i förhållande till såväl offentliga som privata aktörer inom scenkonstområdet.

Till ordförande i kommittén har regissören Birgitta Englin utsetts. Hon är för närvarande verksam vid Dramaten, där hon under våren satt upp I väntan på Godot på Lilla scenen. Hon har tidigare väckt stor uppmärksamhet med sin uppsättning av Elektra på Upsala stadsteater.

Kenneth Kvarnström, teaterchef och konstnärlig ledare på Dansens Hus. Han grundade det egna kompaniet, K. Kvarnström & Co 1987 och har varit verksamhet i svenskt dansliv sedan 80-talets början.

Ronnie Hallgren, VD och teaterchef för Västsvensk Teater och Dans AB (Bohusläns teater och Älvsborgsteatern). Han driver sedan några år tillbaka ett aktivt jämställdhetsarbete som omfattar både den politiska- och den konstnärliga delen av verksamheten.

Anna Lindal, violinist och under flera år konsertmästare vid Stockholms Filharmoniska Orkester. Sedan 2002 är hon gästprofessor på Kungliga Musikhögskolan."

Dette må da siges at være et tankevækkende første resultat af konferencen! Og intet hindrer os i at lade os inspirere m.h.t. til at kopiere argumenter, idéer og forslag til brug i en politisk "holdningsbearbejde" herhjemme, hvor alene *tanke* om kønkvotering kan bringe sindene i oprør, ikke mindst hos den siddende regering!

Her følger et uddrag af referat set fra arrangørside af "Vems röst? Vilken musik?". Hele referatet er tilgængeligt på websiden www.mic.stim.se under *jazz-facts*:

"Arbetet har bara börjat" af Eva Nikell
"Vems röst – vilken musik?" på Musikmuseet i
Stockholm

"Tio dagar som skakade världen" skrev den amerikanske journalisten John Reed för många årtionden sedan om den ryska revolutionen. "Två dagar som förändrade musik-Sverige" kan man med viss kaxighet travestera John Reed med tanke på seminariet Vems röst – vilken musik? som hölls på Musikmuseet i Stockholm i slutet av januari 2004.

..... Musikmuseet kontaktades, och dess chef Stefan Bohman upplät lokaler och administrativa resurser. Karin Kjellberg blev administratören utanför museet. Petter Ljunggren, projektledare på Arbetets Museum, och pianisten Elise Einarsdotter ingick tillsammans med undertecknad och de övriga i en arbetsgrupp för att arrangera seminariet. Nu gällde det att kontakta olika organisationer, söka pengar och få det hela att flyta. En stor mängd ideellt arbete tog sin början.

Svenska Jazzriksförbundets jämställdhetsråd tog i mars 2003 ställning för att stödja seminariet. Musikerförbundet hängde så småningom på. SAMI lovade att "gratisannonsera", och det gjorde även tidningen Fotnoten. Arbetsgruppen sökte pengar hos Kulturrådet – utan framgång. Vi sökte pengar hos regeringen – med större framgång. 100 000 kronor från jämställdhetsministern blev i september 2003 den grundplåt som behövdes för att seminariet skulle kunna bli av. Programblad, annonsering med mera drogs igång. Först av alla anmälde sig sex personer från Länsmusiken i Norrbotten.

Ett och ett halvt år efter strandpromenaden i Alvik var begivenheten ett faktum. 30-31 januari ägde Vems röst – vilken musik? – om kön, makt och skapandeprocesser i musikliv och musikutbildningar rum på Musikmuseet i Stockholm. Deltagarna kom från hela landet. Nästan 200 yrkesaktiva musiker, musikpedagoger, studenter, ansvariga inom länsmusiken, Rikskonserter med flera organisationer lyssnade till föreläsningar och musikillustrationer under två halvdagar.

Till "folkets jubel" inledde Marianne Laxén, chef för regeringens jämställdhetsenhet, seminariet med att sjunga Flickan i Havanna med en ny text; "...hon har sina pengar kvar, hon har stängt sitt fönster, väntar ingen karl...". Eva Öhrström diskuterade dåtida kvinno- och kompositionsöden i relation till dagens situation på landets musikhögskolor. Och Tobias Pettersson gav oss en försmak av

sin rykande aktuella avhandling De bildade männens Beethoven – musikhistorisk kunskap som verktyg för social formering i Sverige under 1900-talet.

Om den första dagen hade ägnats åt historien handlade dag två om nutiden. Musikläraren och doktoranden Åsa Bergman berättade om flickor inom rockmusiken; om deras uppfattningar och om de föreställningar som läggs på dem. Ämnet ligger till grund för hennes kommande avhandlingsarbete i Göteborg. Londonbon Anneli Beronius Haake, fil kand i musikpsykologi, redogjorde för engelska studier av ungdomars musikval, om skivsamlingar och om det tveeggade begreppet "Girl Power", som främst förknippas med fenomenet Spice Girls. Statistik över läget presenterades av Ylva Nyberg och Andreas Engström, redaktörer för nättidningen och tidskriften Tritonus/Nutida Musik. Siffrorna finns på nätet.

Seminariet avrundades med en utfrågning av några av musikens "makthavare": Björn W Stålne/Rikskonserter, Gunilla Thorgren/kulturdepartementet, Håkan Sand/SMOK, Janne Lindvall/P4, Monica Lindqvist/Statens kulturråd och Gunnel Karbin/Länsmusiken i Norrbotten. Därefter tackade arrangörsgruppen publiken och alla medverkande för engagemanget.

Det blev en givande utfrågning och avslutning. Seminariedeltagarna fick till exempel veta att musiksektorn kommer att ingå i den kulturpolitiska utredning med jämställdhetsförtecken som snart tillsätts av regeringen. Det går att söka örönmärkta pengar för särskilda jämställdhetsprojekt hos både regeringen och kulturrådet. Representanterna för Länsmusiken i Norrbotten åkte hem med den fasta föresatsen att se över sin egen resursfördelning; vem/vilka får egentligen pengarna? Hur mycket går till flickor/kvinnor och hur mycket går till pojkar/män? (Det ska bli spännande att ta del av resultatet.) Flera pedagoger från olika musikutbildningar visade intresse för att arrangera ett musikpedagogiskt uppföljningsseminarium (vi hoppas att det blir av). Musikmuseet vill följa upp arbetet genom att skapa en utställning på temat "genus i musiken" – en utställning som kan ge upphov till ytterligare frågeställningar, analyser, skolklassbesök, pedagogseminarier med mera.

Mycket matnyttigt och en stark känsla av nyskapande präglade dessa dagar på Musikmuseet. Blev det då två dagar som förändrade musik-Sverige? Ja, i varje fall kan vi tala om förändrade förutsättningar. Från ett ödsligt ingenmansland – genusanalys har varit väldigt frånvarande hittills inom musikakademien – till en förmedling av teoretisk grundkunskap och en orientering om vad

som är på gång. Några politiska åtaganden, en mängd nya intressenter, ett första nätverk. Och fortsättning följer, på olika vis.

... Under våren 2004 kommer SJRs jämställdhetsråd att diskutera effekterna av seminariet och vidareutveckla sitt eget handlingsprogram för en könsbalanserad jazzmusikscen. Arbetet har bara börjat, vi återkommer ...

Eva Nikell är ordförande i jämställdhetsrådet och ledamot av förbundsstyrelsen inom SJR(Svenska Jazzriksförbundet) .

Kvindemusikstävner og -festivaler, et fænomen fra fortiden? Nej, slet ikke, der er hvert år talrige spændende arrangementer rundt om i verden! Wales har bl.a. en årlig festival og oplysninger om dette års program kan ses på <http://www.womenintune.org.uk/home.html>.

Kvinder i Musiks hjemmeside vil i øvrigt i den nærmeste fremtid blive udvidet med en linksamling, hvor de mange webadresser, som har været bragt i nyhedsbrevene, bliver tilgængelige.

Fra vores italienske søsterorganisation *Fondazione Adkins* har vi modtaget denne " efterlysning":
" **Call for scores in English and italiano:** .The Fondazione Adkins Chiti: Donne in Musica, will shortly be opening a new section in our ongoing data banks - this time dedicated to Band Music composed in all periods, countries and genres by women. We look forward to receiving scores, recordings and cvs which should be addressed to our Library and Archives in Fiuggi marked "ARCHIVIO BANDA" - Fondazione Adkins Chiti: Donne in Musica, Teatro Comunale, Piazza Trento e Trieste, 03014 Fiuggi Città (FR), Italy."

Yderligere oplysninger om Donne in Musica kan findes på hjemmesiden www.donneinmusica.org

OBS! Girokort medsendes her til de medlemmer, som endnu ikke har indbetalt kontingentet på kr. 200,- for 2004.

Ud fra at du - udover at være med til at styrke og synliggøre Kvinder i Musiks arbejde - får gratis adgang til vores arrangementer og får tilsendt såvel nyhedsbreve som årsskrift, håber vi, at du fortsat vil være medlem!

Hvis du fremover vil have nyhedsbrevene sendt pr. mail i stedet for i papirudgave, skal du blot sende en mail herom til tok@dkdm.dk .

Deadline for næste nyhedsbrev: 1.12.04

Medlemmerne er velkomne til at indsende materiale, herunder "klip" med kildeangivelse til sekretariatsadressen eller pr. e-mail til Tove Krag, tok@dkdm.dk. ligesom der kan citeres fra nyhedsbrevet med kildeangivelse.